

Сарајево, 01.04.2019. године

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА 25.03.2019.- 29.03.2019.**

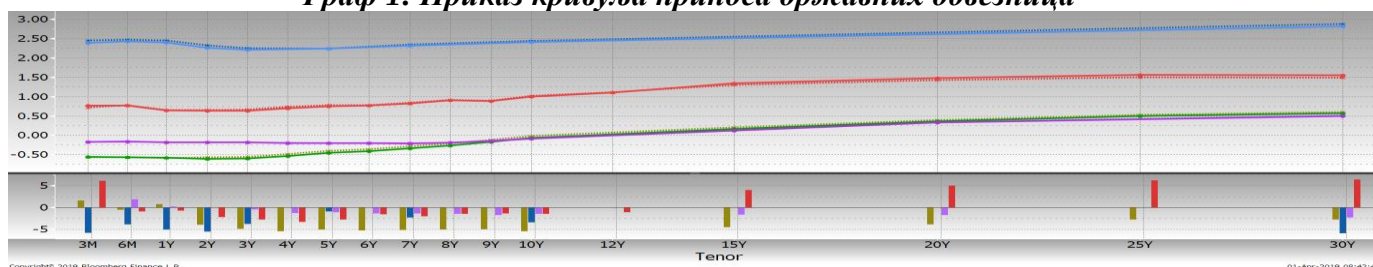
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Евروزона			САД			Велика Британија			Јапан		
	22.3.19	-	29.3.19	22.3.19	-	29.3.19	22.3.19	-	29.3.19	22.3.19	-	29.3.19
2 године	-0,57	-	-0,60	↘	2,32	-	2,26	↘	0,66	-	0,64	↘
5 година	-0,40	-	-0,45	↘	2,24	-	2,23	↘	0,78	-	0,76	↘
10 година	-0,02	-	-0,07	↘	2,44	-	2,41	↘	1,01	-	1,00	↘

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Bubillove

Доспијеће	Приноси		
	22.3.19	-	29.3.19
3 мјесеца	-0,540	-	-0,525
6 мјесеци	-0,567	-	-0,572
1 година	-0,558	-	-0,554

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Граф приказује криве приноса Немачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 29.03.2019. године (пуне линије) и 22.03.2019. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

ЕВРОЗОНА

Приноси сигурнијих обвезница еврозоне нису биљежили битније промјене до половине протекле седмице, када је поново дошло до приличног смањења истих (4-6 базних поена), а након што је на аукцији њемачких десетогодишњих обвезница забиљежен негативан принос од -0,05%, што је први пут од октобра 2016. године да је просјечан принос на оваквој аукцији био негативан. Упркос томе, однос потражње и понуде на овој аукцији је повећан на 2,59 у поређењу с претходном аукцијом када је тај однос био 2,48. Приноси њемачких обвезница су на седмичном нивоу забиљежили пад између 4 и 6 базних поена, док су приноси италијанских обвезница повећани за 2 до 4 базна поена. Предсједник ЕЦБ Draghi је у говору одржаном протекле седмице још једном потврдио да је експанзивна монетарна политика још увијек потребна, као и да ризици за еврозону и даље „нагињу према доље“. Ипак, Draghi је изјавио да је ЕЦБ спремна да ублажи ефекат негативних каматних стопа уколико се покаже да исте негативно дјелују на трансмисију монетарне политике, али је изостало појашњење које тачно мјере би у том случају ЕЦБ могла подузети. Истовремено, Reuters је објавио непотврђену вијест да ЕЦБ разматра могућност промјене методе обрачуна актуелне каматне стопе на депозите банака, која је тренутно фиксна (-0,40%), увођењем неколико додатних нивоа за обрачун ове каматне стопе. Наведено би банкама омогућило да по повољнијим условима држе депозите код ЕЦБ, уз истовремено „охрабрење“ да више кредитирају реалну економију, а све с циљем убрзања привредног раста. Члан УВ ЕЦБ Rehn је изјавио да банке у еврозони до јуна могу очекивати детаље трећег круга дугорочних кредита (TLTRO 3).

Предсједник Ифо института Fuest је након објављивања позитивног показатеља повјерења, изјавио да њемачка привреда показује отпорност те су компаније највише задовољне тренутним пословним условима, али и да су више оптимистичне везано за пословне изгледе у наредних шест мјесеци. Он је додао да неизвјесност око Брегзита посебно негативно дјелује на индустријски сектор, док се чини да остали сектори нису тиме погођени. Слично је изјавио и економиста Ифо института Wohlrabe те додао да резултати ових истраживања подржавају прогнозе Ифо да ће њемачка привреда у 2019. години биљежити раст од 0,6%. Њемачка ВГА групација трговаца је објавила да се у овој години очекује раст извоза до 3% те да би могао достићи рекордну вриједност од скоро 1,4 билиона EUR, што упућује на то да ће њемачке фирме успјети да прошире пословање у иностранству, уз претпоставку да ће ескалација трговинских несугласица између САД и Кине и Брегзит без договора бити избјегнути. Ова групација очекује и да ће извоз ове године забиљежити раст од 5% те, такође, достићи рекордних 1,14 билиона EUR.

Табела 3: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред.бр	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Индекс економског повјерења – ЕЗ	МАР	105,9	105,5	106,2
2.	Ифо индекс пословног повјерења – Њемачка	МАР	98,5	99,6	98,7
3.	Индекс пословног повјерења – Француска	МАР	103	104	103
4.	Индекс економског повјерења – Италија	МАР	-	99,2	98,2
5.	Монетарни агрегат М3 – ЕЗ (Г/Г)	ФЕБ	3,9%	4,3%	3,8%
6.	Стопа инфлације – Њемачка (прелим.)	МАР	1,6%	1,4%	1,7%
7.	Стопа инфлације – Француска (прелим.)	МАР	1,4%	1,3%	1,6%
8.	Стопа инфлације – Шпанија (прелим.)	МАР	1,5%	1,3%	1,1%
9.	Стопа инфлације – Италија (прелим.)	МАР	1,0%	1,1%	1,1%
10.	БДП – Француска (квартално) финал.	IV квартал	0,3%	0,3%	0,3%
11.	БДП – Холандија (квартално) финал.	IV квартал	0,5%	0,5%	0,2%
12.	БДП – Шпанија (квартално) финал.	IV квартал	0,7%	0,6%	0,6%
13.	PMI индекс произвођачког сектора – Аустрија	МАР	-	50,0	51,8
14.	Индустријска производња – Аустрија (Г/Г)	ЈАН	-	8,2%	4,4%
15.	Малопродаја – Њемачка (Г/Г)	ФЕБ	2,1%	4,7%	3,1%
16.	Малопродаја – Шпанија (Г/Г)	ФЕБ	-	1,7%	1,7%
17.	Потрошња становништва – Француска (Г/Г)	ФЕБ	-1,2%	-1,8%	1,1%
18.	Стопа незапослености – Њемачка	МАР	4,9%	4,9%	5,0%

САД

Приноси на америчке обвезнице су током протекле седмице забиљежили смањење од 1 до 6 базних поена на седмичном нивоу. Истовремено је објављен финални податак о **стопа економског раста привреде САД, која је током четвртог квартала износила 2,2% на годишњем нивоу**, што је знатно мањи податак од претходног (3,4%) и очекивања (2,3%). Поред овог, најзначајнији индикатор објављен протекле седмице, а који је утицао на снажан пад приноса на америчке обвезнице је дефицит текућег рачуна САД, који је током четвртог квартала прошле године забиљежио највећи износ негативног салда од краја 2008. године. Предсједник Феда из Чикага Evans је изјавио да је разумљиво да тржишта буду забринута због инверзије криве приноса, иако је и даље увјерен у стабилне изгледе раста америчке привреде те је истакао да се очекује раст између 1,75% и 2% ове године. Evans је изјавио и да је тржиште рада у САД и даље снажно те нагласио да су инфлаторна очекивања смањена због ризика повезаних с успоравањем економског раста Кине, неизвјесностима око Брегзита те опадањем утицаја америчких фискалних стимуланса. Истовремено, предсједник Феда из Бостона Rosengren је изјавио да би Фед требало да размотри повећање удјела обвезница краћег рока доспијећа, уз напомену да би каматне стопе вјероватно достигле своје ниже границе близу 0% током рецесије те би куповина обвезница била једна од опција.

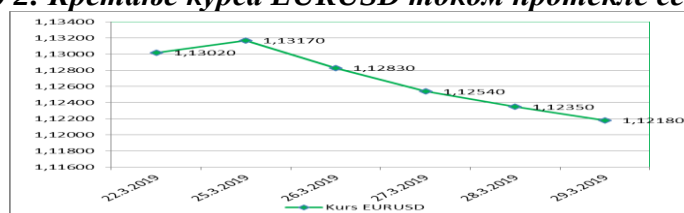
У свјетлу трговинских преговора, протекле седмице званичници и трговински представници САД и Кине истакли су да је направљен значајан напредак у трговинским преговорима између ове двије земље.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

Ред.бр	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	БДП –финални податак (Г/Г) IV квартал	2,3%	2,2%	3,4%
2.	Индекс личне потрошње – финални податак IV квартал	2,6%	2,5%	3,5%
3.	РСЕ дефлатор (Г/Г) ЈАН	1,4%	1,4%	1,8%
4.	Индекс личних прихода (М/М) ФЕБ	0,3%	0,2%	-0,1%
5.	Индекс личних расхода (М/М) ЈАН	0,3%	0,1%	-0,6%
6.	Индекс започетих кућа (М/М) ФЕБ	-1,6%	-8,7%	11,7%
7.	Индекс грађевинских дозвола (М/М) ФЕБ	-0,9%	-1,6%	-0,7%
8.	Индекс продаје новоизграђених кућа (М/М) ФЕБ	2,1%	4,9%	8,2%
9.	Трговински биланс (у млрд USD) ЈАН	-57,0	-51,1	-59,9
10.	Текући рачун (у млрд) IV квартал	-130,0	-134,4	-126,6
11.	Индекс повјерења прерађивачког сектора Фед из Kansas S. МАР	0	10	1
12.	Индекс повјерења прерађивачког сектора Фед из Ричмонда МАР	10	10	16
13.	Индекс повјерења прерађивачког сектора Фед из Даласа МАР	8,9	8,3	13,1
14.	Индекс повјерења прерађивачког сектора Фед из Чикага МАР	61,0	58,7	64,7
15.	Индекс економских активности Фед из Чикага ФЕБ	-0,38	-0,29	-0,25
16.	Иницијални захтјеви незапослених за помоћ 23.МАР	220.000	211.000	216.000
17.	Индекс потрошачког повјерења МАР	132,5	124,1	131,4

USD је током протекле седмице апрецирао у односу на EUR, те је курс EURUSD смањен са нивоа од 1,1302 на најнижи ниво од краја јуна 2017. године, односно на ниво од 1,1218, што представља смањење од 0,74% на седмичном нивоу.

Граф 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Парламент Велике Британије је преузео контролу над процесом Брежита од премијерке Мау, те сада треба да одлуче о томе како ће Велика Британија изаћи из ЕУ. Треће гласање које је протекле седмице одржано у Парламенту је са 329 гласова за и 302 гласа против донијело одлуку да се премијерки Мау одузме моћ вођења Брежита. Премијерка Мау је изразила жаљење што у Парламенту није постојала довољна подршка предложеном плану те је упозорила да овакво преузимање контроле, које је иначе одређено од стране Владе, представља непожељан уставни преседан. Оваква одлука Парламента је отворила пут члановима Парламента да захтијевају од премијерке Мау да покрене радикални план Б, који потенцијално укључује други референдум, задржавање Велике Британије у царинској унији с ЕУ или чак отказивање Брежита. Три министра, Harrington, Brine и Burt су поднијели оставке, како би подржали план којим парламентарци могу присилити премијера да извршава њихове изборе. Гасноговорник премијерке Мау је указао да док је сада одлука о наредним корацима о питању Брежита на Парламенту, Влада ће и даље захтијевати и позивати на реалност, односно да било која опција која се буде разматрала мора бити изводљива у преговорима с ЕУ. Снажни заговорник Брежита Jacob Rees-Mogg је истакао да захтијева јасан прекид с ЕУ те да се избор сада види између споразума о Брежиту предложеног од стране Мау или без Брежита, додајући да уколико се прихвати овај споразум, тада је Велика Британија правно ван ЕУ. Rees-Mogg је додао да то враћа независност државе. Економија Велике

Британије је успорила од референдума о Брегзиту из 2016. године, а крајем прошле године је изгубила на замаху како се моменат напуштања ЕУ приближавао. Током 2018. године економија је повећана за 1,4%, што је најслабији раст од 2012. године. Парламент Велике Британије је одбио споразум о Брегзиту са 344 гласа у односу на 286 који су били за овај споразум. Иако је овом приликом гласање било само у дијелу споразума о повлачењу, оно што је важно јесте да је то треће одбијање плана који је предложила премијерка Мау. Овакви резултати значе да Велика Британија одустаје од споразума с ЕУ и продужава чланство у ЕУ до 22. маја, док мора постићи алтернативни план с осталих 27 чланица ЕУ до 12. априла текуће године или напустити ЕУ без споразума. Као одговор на ово стање, предсједник Европске комисије Tusk је позвао на хитни ЕУ самит 10. априла.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	GfK повјерење потрошача МАР	-14	-13	-13
2.	Nationwide цијене кућа (Г/Г) МАР	0,6%	0,7%	0,4%
3.	Нето потрошачки кредити (у млрд GBP) ФЕБ	0,9	1,1	1,2
4.	Број одобрених хипотекарних захтјева ФЕБ	65.000	64.300	66.700
5.	Монетарни агрегат М4 (Г/Г) ФЕБ	-	1,2%	0,5%
6.	БДП (Q/Q) F IV КВАРТАЛ	0,2%	0,2%	0,2%
7.	Укупне пословне инвестиције (Q/Q) IV КВАРТАЛ	-1,4%	-0,9%	-1,4%
8.	Текући рачун (у млрд GBP) IV КВАРТАЛ	-22,9	-23,7	-23,0

Током протекле седмице GBP је депрецирала у односу на EUR и у односу на USD. Курс EURGBP је забиљежио раст са нивоа од 0,85587 на ниво од 0,86064, док је курс GBPUSD смањен са нивоа од 1,3209 на ниво од 1,3035.

ЈАПАН

Званичници Јапана протекле седмице су још једном потврдили да ће у октобру повећати порез на промет са садашњих 8% на 10%, како је и планирано, након што су у Парламенту усвојили рекордан износ буџета од 101 билион JPY за предстојећу фискалну годину, која почиње 1. априла, док се Јапан бори с теретом највећег унутрашњег дуга на свијету, који је двоструко виши од његове економије. У записнику с посљедње сједнице ВоЈ истакнуто је да су креатори монетарне политике расправљали о повећању монетарних стимуланса с обзиром на утицај који растући ризици у иностранству имају на јапанску економију. Чланови MPC ВоЈ су изразили забринутост због утицаја успоравања глобалне потражње и потенцијално погођене потрошње због планираног повећања пореза на промет у октобру. Истовремено, поједини чланови су мишљења да ВоЈ мора дјеловати превентивно у случају да се економска и инфлаторна кретања погоршају. Члан MPC ВоЈ Харада је изјавио да би циљани ниво инфлације требало да буде приоритет у управљању монетарном политиком, а не да се користи за даља побољшања на тржишту рада или за продуктивност.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

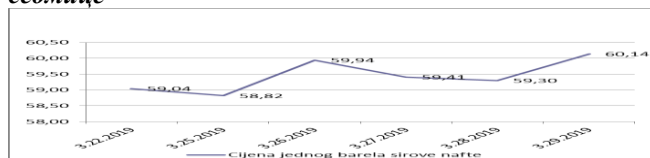
Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Стопа незапослености ФЕБ	2,5%	2,3%	2,5%
2.	Индустријска производња (Г/Г) Р ФЕБ	-1,1%	-1,0%	0,3%
3.	Малопродаја (Г/Г) ФЕБ	1,0%	0,4%	0,6%
4.	Поруџбине грађевинског сектора (Г/Г) ФЕБ	-	-3,4%	19,8%
5.	Индекс укупне индустријске активности (М/М) ЈАН	-0,4%	-0,2%	-0,6%
6.	Индекс услужног сектора (Г/Г) ФЕБ	1,1%	1,1%	1,0%

JPY је током протекле седмице благо депрецирао у односу на EUR, те је курс EURJPY забиљежио раст са нивоа од 124,24 на ниво од 124,35. JPY је, такође, депрецирао у односу на USD, те је курс USDJPY забиљежио раст са нивоа од 109,92 на ниво од 110,86.

НАФТА И ЗЛАТО

На отварању њујоршке берзе у понедељак цијена једног барела сирове нафте је износила 59,04 USD (52,24 EUR), да би до краја трговања тог дана забиљежила благо смањење. У уторак је цијена нафте повећана под утицајем геополитичких фактора који би могли смањити извоз нафте из Венецуеле. Упркос забринутости због слабије тражње за нафтом под утицајем економског успорења цијена нафте је у овој години повећана за више од 25%, углавном под утицајем смањења понуде овог енергента од стране чланица ОПЕС-а и њених савезника, али и због санкција САД према Ирану и Венецуели. У сриједу је цијена нафте смањена, након што су објављени подаци да је дошло до неочекиваног раста залиха овог енергента у САД. Залихе нафте у САД су у прошлој седмици повећане за 2,8 милиона барела, док су аналитичари очекивали да би могло доћи до пада залиха за 2,5 милиона барела. Наредног дана цијена нафте је наставила благи пад, након што је предсједник САД Trump обновио критике упућене ОПЕС-у, којима је истакао да би овај картел требало да повећа обим производње, јер цијена нафте постаје сувише висока. Међутим, у петак је нафта поново биљежила раст, углавном због смањења глобалне забринутости везано за економски раст. Министар енергије Омана Mohammed bin Hamad al-Rumhi је изјавио да очекује да ће глобална цијена нафте до краја године остати у интервалу између 65 до 75 USD по барелу. Такође, он је истакао да Оман остаје предан споразуму ОПЕС-а до краја 2019. године. На затварању тржишта у петак цијена једног барела сирове нафте је износила 60,14 USD (53,61 EUR).

Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

Припремили:
Служба Front Office
Одјељење за банкарство

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као посљедица кориштења или немогућности кориштења информација, материјала или садржаја, или за посљедице одлука донесених на бази њих.

На отварању лондонске берзе метала у понедељак цијена једне fine унце злата је износила 1.313,68 USD (1.162,34 EUR), те је на затварању трговања тог дана забиљежила раст и нашла се на највећем нивоу у посљедње три седмице, након што је забринутост за глобални економски раст подстакла инвеститоре на већа улагања у сигурније инвестиције. Залихе највећег фонда који тргује златом SPDR Gold Trusta су у претходној седмици повећане за око 1%. Међутим наредних дана под утицајем апрецијације USD цијена овог племенитог метала је забиљежила благи пад, упркос и даље израженој фази појачаног инвестирања у безризичне инструменте, као и ниских приноса на државне обвезнице. Такав тренд је настављен до четвртка те је цијена једне fine унце злата углавном смањена као посљедица апрецијације долара. Паладијум је, такође, забиљежио пад те се цијена током трговања нашла на најнижем нивоу у посљедњих шест седмица под утицајем забринутости да би успорење глобалне економије могло утицати на тражњу за овим племенитим металом. Током трговања, у петак, цијена злата је забиљежила благи раст упркос опоравку приноса који се десио под утицајем сигнала да се глобална забринутост смањује, док су и први економски показатељи за Кину за март указали на стабилизацију. Тржиште очекује да би се у наредној седмици златом могло трговати у интервалу између 1.280-1.300 USD с обзиром на то да инвеститори препознају напредак у трговинским преговорима између Кине и САД, али су у ишчекивању података с тржишта рада у САД који ће бити објављени крајем седмице. На затварању тржишта у петак цијена једне fine унце злата је износила 1.292,38 USD (1.152,06 EUR).

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

